

Dosar nr. 3r-95/21

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (T. Andronic)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, V. Negru, Gr. Dașchevici)

DECIZIE

24 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul depus de Svetlana Grosu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Strășeni, terț Svetlana Grosu, cu privire la anularea deciziei nr. 6/12.3 din data de 19 iulie 2019 „Cu privire la transmiterea în proprietate a lotului de pământ de pe lângă casă”,

împotriva încheierii din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea depusă de Svetlana Grosu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu privind repunerea în termenul de apel și s-a declarat inadmisibil apelul depus de Svetlana Grosu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu împotriva hotărârii din 18 martie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La data de 20 septembrie 2019 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Strășeni, terț Svetlana Grosu, cu privire la anularea deciziei nr. 6/12.3 din data de 19 iulie 2019 „Cu privire la transmiterea în proprietate a lotului de pământ de pe lângă casă” (f.d. 1-3).

Prin hotărârea din 18 martie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Strășeni, terț Svetlana Grosu, și s-a anulat decizia Consiliului municipal Strășeni nr. 6/12.3 din data de 19 iulie 2019, „Cu privire la transmiterea în proprietate a lotului de pământ de pe lângă casă”, ca

fiind emisă contrar prevederilor legii (f.d. 115).

La data de 30 octombrie 2020 Svetlana Grosu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu a depus apel împotriva hotărârii din 18 martie 2020 a Judecătorei Strășeni sediul central, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă. Totodată, a fost solicitată repunerea în termen a prezentului apel.

Prin încheierea din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca neîntemeiată cererea depusă de Svetlana Grosu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu privind repunerea în termenul de apel și s-a declarat inadmisibil apelul depus de Svetlana Grosu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu împotriva hotărârii din 18 martie 2020 a Judecătorei Strășeni, sediul Central.

La 01 martie 2021, Svetlana Grosu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu, a depus recurs împotriva încheierii din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, repunerea în termenul de depunere a apelului, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Recurenta a menționat, că în legătură cu starea de urgență declarată pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv și regimul special de activitate a Judecătorei Strășeni, sediul Central, pentru data de 18 martie 2020, de către Svetlana Grosu a fost depusă cerere cu solicitarea de amânare sau examinare a cauzei în lipsă după caz, însă cu înștiințarea despre hotărârea adoptată. Însă, la cererea sa nu a parvenit nici un răspuns.

Recurenta a relatat că verificând portalul instanțelor nu a fost găsită nici o informație cu referire la examinarea cauzei sau adoptarea unei hotărâri. După reluarea activității Judecătorei Strășeni a mai fost organizat lucru la distanță.

Recurenta a invocat, că la data de 12 octombrie 2020, contactând telefonic greșierul instanței, a aflat că dosarul este transmis în cancelaria instanței, ca examinat. Copia hotărârii primei instanțe i-a fost eliberată contra semnătură la data de 26 octombrie 2020, în rezultatul depunerii la data de 19 octombrie 2020 a cererii privind eliberarea hotărârii adoptate.

Recurenta consideră că în astfel de circumstanțe, sunt întrunite temeiurile legale de repunere în termen a apelului, întrucât despre hotărârea contestată avocatul Constantin Crețu a aflat abia la data de 26 octombrie 2020, iar însuși recurenta Svetlana Grosu nu se află în țară din luna septembrie a anului 2019 (f. d. 129-130).

La 04 martie 2021 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și Consiliului mun. Strășeni copia recursului depus de Svetlana Grosu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Intimații Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și Consiliul mun. Strășeni nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe la recursul depus de Svetlana Grosu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 16 februarie 2021 și a fost notificată recurentei Svetlana Grosu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu, prin intermediul oficiului poștal, la data de 23 februarie 2021, fapt ce se confirmă prin avizele de recepție a scrisorii recomandate, anexate la materialele cauzei (f.d.177-178).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Svetlana Grosu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu, la data de 01 martie 2021, este în termen.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, la 20 septembrie 2019 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Strășeni, terț Svetlana Grosu, cu privire la anularea deciziei nr. 6/12.3 din data de 19.07.2019 „Cu privire la transmiterea în proprietate a lotului de pământ de pe lângă casă” (f.d. 1-3).

Prin hotărârea din 18 martie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Strășeni, terț Svetlana Grosu, și s-a anulat decizia Consiliului municipal Strășeni nr. 6/12.3 din data de 19 iulie 2019, „Cu privire la transmiterea în proprietate a lotului de pământ de pe lângă casă”, ca fiind emisă contrar prevederilor legii (f.d. 115).

La data de 30 octombrie 2020 Svetlana Grosu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu a depus apel împotriva hotărârii din 18 martie 2020 a Judecătoriei Strășeni sediul central, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă. Totodată, a fost solicitată repunerea în termen a prezentului apel.

Prin încheierea din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca neîntemeiată cererea depusă de Svetlana Grosu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu privind repunerea în termenul de apel și s-a declarat inadmisibil apelul depus de Svetlana Grosu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu împotriva hotărârii din 18 martie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central.

La 01 martie 2021, Svetlana Grosu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu, a depus recurs împotriva încheierii din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, repunerea în termenul de depunere a apelului, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

Din conținutul recursului depus de Svetlana Grosu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu, reiese că recurenta nu este de acord cu încheierea din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost considerat inadmisibil apelul depus de ultima împotriva hotărârii din 18 martie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, pe motiv că apelul a fost depus după expirarea termenului prevăzut de lege (f.d. 181-183).

Conform art. 232 alin. (1) Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Iar, în conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele Codului administrativ, care reglementează acțiunile instanței la faza respectivă a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la termenul de depunere a apelului.

Din materialele cauzei rezultă că, dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat la data de 18 martie 2020 (f.d. 115).

Conform Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020, a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie – 15 mai 2020.

Prin prisma pct. 1 din Anexa la dispoziția nr. 1 din data de 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar, dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020, iar conform pct. 8 din anexa la dispoziția 1 din data de 18 martie 2020 termenele de exercitare a căilor de atac aflate în curs la data instituirii stării de urgență se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

Astfel, termenul de depunere a apelului în baza art. 232 alin. (1) din Codul administrativ este de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii și a început să curgă de la data de 16 mai 2020, ziua imediat următoare datei încetării stării de urgență și a expirat la data de 14 iunie 2020 (zi de odihnă), ultima zi de depunere a apelului fiind data de 15 iunie 2020.

Din materialele cauzei, însă, rezultă că Svetlana Grosu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu a depus apelul abia la data de 30 octombrie 2020, adică peste termenul de 30 de zile prevăzut de lege.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că apelul a fost depus de către Svetlana Grosu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu împotriva hotărârii primei instanțe în afara termenului stabilit de lege.

Svetlana Grosu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu a solicitat repunerea în termenul de apel, invocând că omiterea termenului de depunere a apelului se datorează declarării stării de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie – 15 mai 2020 și faptului că recurenta nu se afla în țară din septembrie 2019.

Conform art. 237 alin.(1) Codul administrativ, prevederile art.65 alin.(1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Conform art.65 alin. (1) și (2) Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Iar, conform art. 47 alin.(3) Cod administrativ, culpa reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat.

Având în vedere normele de drept enunțate, instanța de recurs consideră neîntemeiat argumentul invocat de Svetlana Grosu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu, în susținerea cererii privind repunerea în termenul de apel. Or, după cum a indicat și instanța de apel în încheierea recurată, Svetlana Grosu, fiind reprezentată de avocatul Constantin Crețu, a cunoscut despre existența și examinarea prezentului litigiu, inclusiv și despre data examinării și pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe, prin urmare, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, de a se interesa despre desfășurarea litigiului și de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt însă, ignorat de acesta, ce a generat omiterea neîntemeiată a termenului de declarare a apelului. Apelanta prin lege era obligată să respecte termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, condiție ce nu se atestă în prezenta speță, iar alte circumstanțe în motivarea repunerii în termen a apelului nu au fost invocate.

În privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează la art. 96 alin. (1) că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată,

rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În corespundere cu art. 33 din Codul administrativ, comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Mai mult, instanța de recurs atestă că potrivit site-ului oficial al instanțelor judecătorești www.instante.justice.md, hotărârea motivată în prezenta speță a fost publicată la data de 24 martie 2020, astfel devenind accesibilă tuturor participanților la proces, considerându-se a fi notificată acestora, inclusiv și recurenteii Svetlana Grosu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu.

În ceea ce privește plasarea hotărârilor judecătorești pe pagina web menționată supra, urmează a fi precizat că această modalitate este prevăzută expres în punctele 7-8 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin Hotărârea nr. 658/30 din 10 octombrie 2017 a Consiliului Superior al Magistraturii.

Potrivit acestor prevederi, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni.

Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanței de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili.

Punctul 17 din același Regulament stipulează, că hotărârile judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul unic al instanțelor de judecată, în regim real.

În conformitate cu art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, Svetlana Grosu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen. Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele *Van Harn vs. Germania*, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele *Ceachir contra Moldovei* din 15 ianuarie 2008 și *Melnic contra Moldovei* din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În asemenea circumstanțe, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel just a declarat inadmisibil apelul depus de Svetlana Grosu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu. Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Svetlana Grosu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu.

Se menține încheierea din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Strășeni, terț Svetlana Grosu, cu privire la anularea Deciziei nr. 6/12.3 din data de 19 iulie 2019 „Cu privire la transmiterea în proprietate a lotului de pământ de pe lângă casă”.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecători

Victor Burduh

Nina Vascan